

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 56/3

22 դեկտեմբերի 2015 թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Աշոտ Պետրոսյանի բողոքը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշման դեմ:

Քաղաքացի Աշոտ Պետրոսյանի բողոքում բերված փաստարկները.

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից սույն թվականի հոկտեմբեր ամսին Աշոտ Պետրոսյանը ստացել է 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշումը՝ Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանից 513.029 դրամ որպես չկատարված հարկային պարտավորությունների գումար գանձելու մասին:

Վերը նշված որոշումը կայացնելու համար ըստ վարչական մարմնի հիմք է հանդիսացել «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետի դրույթները, Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի կողմից հաշվարկված և հարկային մարմին ներկայացված եկամտահարկի հաշվարկը, 10.12.2010 թ-ի թիվ 2332928 ստուգման ակտը, ինչպես նաև նշված պարտավորությունները սահմանված ժամկետում չվճարելու համար հաշվարկված տույժերը:

Անհասկանալի է որոշման մեջ նշված սոցիալական ապահովագրության վճարի և եկամտահարկի գծով պարտավորությունների հաշվարկը, քանի որ պարզ է, թե որ ժամանակաշրջանից են դրանք առաջացել:

«Պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 5-րդ մասի, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 30.1 հոդվածի նորմերը կարող են կիրառվել միայն այն դեպքում, երբ տեսչությունն Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի կողմից թույլ տրված համապատասխան խախտումը բացահայտած լինել այն կատարելուն հաջորդող 3 տարին լրանալուց հետո: Տեսչությունը միտումնավոր կերպով չի նշել, թե երբ է հայտնաբերվել թույլ տրված խախտումը:

Տվյալ դեպքում կիրառելի է 11.11.2005 թ-ին ընդունված և 15.12.2005 թ-ին ուժի մեջ մտած «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքը, քանի որ պարտադիր սոցապահովագրության վճարի գծով պարտավորությունն առաջացել է 2010 թ-ից: Նշված օրենքի 1-ին հոդվածը սահմանում է, որ օրենքը տարածվում է եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների վճարման հետ կապված պարտավորություններ ունեցող անհատ ձեռնարկատերերի վրա:

19.12.2012 թ-ին ընդունված և 01.01.2013 թ-ին ուժի մեջ մտած «Հարկային և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների արտոնությունները սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի համաձայն՝ այդ օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ 2005 թ-ի նոյեմբերի 11-ի «Անհատ ձեռնարկատերերի համար

եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված արտոնությունների կիրառման մասին ՀՀ 2008 թ-ի օրենքները:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 78-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ պարբերության համաձայն ուժը կորցրած իրավական ակտի գործողությունը տարածվում է մինչև դրա ուժը կորցնելու օրը ծագած պարտավորությունների վրա, եթե սույն օրենքով կամ ակտը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:

Վերոգրյալների հիման վրա 11.11.2005 թ-ին ընդունված «Անհատ ձեռնարկատերերի համար եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների արտոնություններ սահմանելու մասին» ՀՀ օրենքը կիրառելի է տվյալ իրավահարաբերությունների նկատմամբ, քանի որ տվյալ իրավահարաբերությունները ծագել են այդ օրենքի գործողության ժամանակահատվածում՝ մինչև այդ օրենքի ուժը կորցնելը:

Նշված օրենքի 4-րդ հոդվածի համաձայն սույն օրենքի 2-րդ և 3-րդ հոդվածներում նշված անհատ ձեռնարկատերերն ազատվում են 2003-2005 թ.թ.-ի համար հաշվարկված և չվճարված եկամտահարկի և պարտադիր սոցապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ հաշվարկված և չվճարված տույժերի վճարումներից:

Սույն հոդվածում նշված անհատ ձեռնարկատերերի կողմից 2006 թ-ի հունվարի 1-ից հետո մինչև պետական գրանցամատյանում գործունեության դադարեցման մասին գրառման պահը պարտադիր սոցապահովագրության վճարների նվազագույն վճարները չեն հաշվարկվում: Սույն հոդվածում նշված անհատ ձեռնարկատերերի ցանկերը 2003-2005 թ.թ.-ի համար և չվճարված պարտադիր սոցապահովագրության վճարների նվազագույն գումարների պարտադիր նշումով հարկային տեսչությունները մինչև 2006 թ-ի սեպտեմբերի 1-ը ներկայացնում են պետական ռեգիստրի գործակալության համապատասխան տարածքային ստորաբաժանումներ մինչև 2006 թ-ի նոյեմբերի 1-ը պետական գրանցամատյանում գործունեության դադարեցման մասին գրառում կատարելու, նրանց վկայականներն անվավեր ճանաչելու և պարտավորությունները հրապարակելու համար:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Էրեբունու ՀՏ-ն կրելով վերը նշված հոդվածով սահմանված կարգով անհատ ձեռնարկատերերի ցանկերը մինչև 2006 թ-ի սեպտեմբերի 1-ը պետական ռեգիստրի գործակալության համապատասխան տարածքային ստորաբաժանում ներկայացնելու պարտականությունը՝ անգործություն է ցուցաբերել, որի արդյունքում կայացվել է ոչ իրավաչափ որոշում: Փաստորեն, վերը նշված օրենքի ուժով բողոքաբերը պետք է ազատվեր պարտադիր սոցապահովագրության վճարների պարտավորությունից:

10.12.2010 թ-ի թիվ 2332928 ստուգման ակտի մասով պահանջը նույնպես հիմնավորված չէ, քանի որ այն ամբողջությամբ վճարված:

Հաշվի առնելով վերը նշված հանգամանքները և վերլուծելով նշված իրավադրույթները տեսչության կողմից որոշումն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետի դրույթներով բողոքաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 23.09.2015թ-ի դրությամբ նրա չկատարած հարկային պարտավորությունը կազմում է 513.029 դրամ, այդ թվում՝ ապառք 119.511 դրամ, տույժ 89.218 դրամ, տուգանք՝ 304.300 դրամ: Պարտավորությունն առաջացել է 2011 թ-ից՝ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված և հարկային մարմին ներկայացված եկամուտների հաշվարկով, 2010 թ-ից՝ պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների հաշվարկներով, ինչպես նաև 10.12.2010թ-ի թիվ 2332928 ստուգման ակտի, ինչպես նաև հաշվարկված տույժերի արդյունքում:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 23.09.2015 թ-ին ընդունվել է թիվ 137/06 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանից 513.029 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Որոշման մեջ մատնաշված պարտավորությունների վերաբերյալ հարկ է նշել, որ դրանք հիմնավոր են և հաշվարկվել են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Այսպես, պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորություններն առաջացել են Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի կողմից 2010 թ-ի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ եռամսյակների համար ներկայացված պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների եռամսյակային հաշվետվություններով, որոնք սահմանված ժամկետներում չվճարելու համար հաշվարկվել են տույժեր:

Եկամտահարկի գծով գանձման առաջադրված պարտավորություններն առաջացել են Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի կողմից 2010 թ-ի համար ներկայացված ֆիզիկական անձի գույքի և եկամուտների հայտարարագրով, ինչպես նաև, դրանք սահմանված ժամկետներում չվճարելու համար հաշվարկվել են տույժեր:

Ինչ վերաբերվում է 10.12.2010 թ-ի թիվ 2332928 ստուգման ակտով առաջադրված պարտավորությանը, ապա հարկ է նշել, որ Ա/Ձ Աշոտ Պետրոսյանի մոտ իրականացված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգման արդյունքում կազմվել է նշված ակտը, որով կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 150.000 դրամ: Սակայն, նշված տուգանքը սահմանված ժամկետում չվճարելու հետևանքով այն կրկնապատկվել է:

Որոշումը ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված երկամսյա ժամկետում չբողոքարկվելու արդյունքում դարձել է անբողոքարկելի վարչական ակտ և ուղարկվել է ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ ծառայություն՝ կատարման:

Վերոգրյալ փաստական հանգամանքները վկայում են այն մասին, որ Որոշմամբ գանձման առաջադրված պարտավորությունները հիմնավոր են, բխում են ՀՀ օրենսդրության պահանջներից և ենթակա են կատարման:

Ինչ վերաբերվում է Աշոտ Պետրոսյանի կողմից բողոքարկվող ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշմանը, ապա հարկ է նշել, որ ծրագրային խնդիրներով պայմանավորված տեղի է ունեցել թյուրիմացություն, որի հետևանքով Որոշմամբ գանձման առաջադրված պարտավորությունները ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշմամբ գանձման են առաջադրվել կրկնակի անգամ, ինչը հակասում է ՀՀ օրենսդրության պահանջներին:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ԿԱ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 13.10.2015 թ-ի թիվ 203/06 որոշումը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ